KUORTANE
Elämisen hehkua

KUORTANEEN KUNTA

TALOUSARVIO 2026

TALOUSSUUNNITELMA 2027-2028

Khall 1.12.2025 § 225
Kvalt 8.12.2025 § 69

Sisällysluettelo

Sisällys

TOIMINNAN SUUNNITTELUN VUOSIKALENTERI 2026 3
KUNNANJOHTAJAN KATSAUS 3
TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS 4
Verotulot vuonna 2026 5
Valtionosuudet vuonna 2026 6
Lainat 6
Henkilöstö 7
KUNTASTRATEGIA 8
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT 9
ARVOT 9
KÄYTTÖTALOUSOSA 9
Kunnanhallitus 9
Yleishallinto 9
Elinkeinopalvelut 11
Sivistyslautakunta 12
Sivistyshallinto 12
Peruskoulupalvelut 13
Lukiokoulutuspalvelut 15
Varhaiskasvatuspalvelut 16
Vapaa-aikapalvelut 17
Tekninen lautakunta 19
kuntatekniikan hallinto 19
Tilapalvelut 21
Yhdyskuntatekniset palvelut 23
Vesihuoltolaitos 24
Ympäristölautakunta 25
Ympäristöpalvelut 25
TULOSLASKELMAOSA 27
Tulo- ja menolajierittely 27
Tuloslaskelma 28
INVESTOINTIOSA, Investoinnit 2026-2028 29
RAHOITUSOSA 31
KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT 2026 32
Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot 32
Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat 32

TOIMINNAN SUUNNITTELUN VUOSIKALENTERI 2026

tammikuu	Hallintokunnat	Käyttötaloussuunnitelmat, täsmäytykset, tilinpäätöksen valmistelu
helmikuu	Konserniyhtiöt Hallintokunnat	tiedot konsernitilinpäätökseen, talous- ja toimintasuunnittelu seuraavalle vuodelle alkaa, tarpeiden arviointia / kartoitusta
maaliskuu	Khall	tilinpäätös
huhtikuu	Hallintokunnat / Tytäryhteisöt / Khall	1. osavuosiraportti
toukokuu	Hallintokunnat, Kvalt	informaatiota seuraavan vuoden investoinneista tilinpäätös, tilintarkastuskertomus, arviointikertomus
kesäkuu		
heinäkuu		
elokuu	Khall Hallintokunnat/ Tytäryhteisöt	talousarvion laadintaohjeet 2. osavuosiraportti
syyskuu	Hallintokunnat/ Tytäryhteisöt Kvalt	riskien arviointi ja raportointi talousarvioesitys valtuustoseminaari
lokakuu	Khall – Kvalt Hallintokunnat/ Tytäryhteisöt	talousarvioesitys 3. osavuosiraportti
marraskuu	Khall	talousarvioesitys valtuustolle
joulukuu	Kvalt	talousarvio seuraavalle vuodelle

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman valmistelua on tehty kuluneen syksyn ja syystalven aikana kiristyvän talouden näkymissä. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kunnilta vuokra-asetuksen mukaisesti vuokraamien tilojen määräaikaiset sopimukset ovat päättymässä kuluvan vuoden lopulla, ja uusien sopimusten neuvottelu on vielä kesken. Vuokrataso kiinteistöistä tulee olemaan matalampi kuin nykyisissä sopimuksissa, jolla on kunnan tulovirtaan vähintään noin 100.000 euron vähentävä vaikutus. Onkin tärkeää saada uusia vuokralaisia esimerkiksi kunnantalolta vapautuviin, aiemmin soten käytössä olleisiin tiloihin.

Toinen tulevaisuuden talouskehitykseen vaikuttava tekijä tulee todennäköisesti olemaan valtionosuusjärjestelmään kohdistuva uudistus. Marraskuun lopulla päätettiin, ettei valmistelussa ollut uudistus etene kuluvan eduskuntakauden aikana. Suunnitelmakauden 2026-2028 lopulla se mahdollisesti kuitenkin jo realisoituu. Esillä olleen selvityshenkilöiden mallin mukainen uudistus ei todennäköisesti olisi kohdellut Kuortaneen kuntaa myönteisesti, vaan niin sanottujen sote-erien poistuessa valtionosuutemme olisivat vähentyneet merkittävästi (mahdollisesti esillä olleen maksimimäärän -180 euroa / asukas). Kuortaneen onkin tärkeää seurata uudistuksen jatkoa ja pyrkiä vaikuttamaan sen oikeaan suuntaan ohjautumiseen, sekä toisaalta talouden ja toiminnan suunnittelussa varautua rahoituksen mahdolliseen tulevaan vähentymiseen.

Talousarviovalmistelun yhtenä lähtökohtana ollut vähintään nollatulos on täyttymässä, kun tilikauden tulos muodostuu 49.000 euroa positiiviseksi. Toimintamenojen (15,7 milj. euroa) kasvu vuoden 2025 talousarvioon on noin 0,8 %. Toimintatuotot (3,37 milj. euroa) vähenevät kuluvan vuoden talousarvioon nähden noin 5,8 %, verotulot (7,2 milj. euroa) taas kasvavat noin 5,9 % ja valtionosuudet (6,5 milj. euroa) noin 2,4 %. Vuosikate on 1,3 milj. euroa, joka lähes kattaa nettoinvestoinnit. Vuoden 2026 investoinneissa (1,362 milj. euroa) euromääräisesti merkittävin rakentamishanke on katuvalaistuksen rakentamisen aloittaminen Kuortaneelta Seinäjoen rajaa kohti. Talousarviovuodelle hanketta koskien kohdistuu 110.000 euron määräraha. Lisäksi ensi vuonna kunta muun muassa käynnistää Kirkkotien pohjoispuolisen kevyen liikenteen väylän rakentamisen (vuoden 2026 määräraha 80.000 euroa) sekä pääomittaa kunnanvaltuuston toukokuussa 2025

tekemällä päätöksellä kunnan tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kuortaneen Asuntoja pääasiassa asuntojen peruskorjaukseen liittyen (185.000 euroa). Erittäin merkittävää tulee olemaan keväällä 2026 tapahtuva uintikeskuksen valmistuminen. Käynnistyvä uintikeskuksen rahoittaminen SVOP-sijoituksella on ensimmäisen, vajaan vuoden osalta 95.000 euron suuruinen. Tämän ohella kunta mahdollistaa Kuortaneella asuville peruskouluikäisille ja sitä nuoremmille uintikeskuksen ilmaiskäytön maksamalla keskuksen omistavalle Kuortaneen Uintikeskus Oy:lle 50.000 euron vuosimaksua (ensimmäisen vajaan vuoden maksu 33.000 euroa). Uintikeskus parantaa halliuinnin ympäristöä Kuortaneella selkeästi.

Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyskuntayhtymän ajalta kunnille periytynyt bullet-laina (Kuortaneen osuus noin 450.000 euroa) erääntyy talousarviovuonna. Uutta vierasta pääomaa kunta tarvitsee yhteensä 800.000 euroa. Kunnan nettolainamäärä ei kuitenkaan kasva talousarvio vuoden 2026 aikana, koska pitkäaikaista lainaa lyhennetään yhteensä 826.000 euroa. Lainaa ennakoidaan olevan vuoden 2026 lopulla yhteensä noin 9 milj. euroa (noin 2.700 euroa / asukas).

Osana sivistyspalveluja vuonna 2026 käynnistetään lapsiparlamentin toiminta sekä otetaan käyttöön uusi hyvinvoinnin mittaamisen työkalu. Tyttöjääkiekon jatkuminen lukiossa turvataan uuden yhteistyörakenteen kautta, jonka myötä kunnan tyttöjääkiekkoon liittyvät kulut lisääntyvät noin 30.000 euroa / vuosi nykytilanteeseen nähden. Toiminnan jatkon turvaamisella osaltaan edesautetaan lukion oppilasmäärän myönteistä kehitystä. Koulunuorisotyö kouluilla vakiinnutetaan osaksi kunnan toimintaa.

Ympäristötoimessa jatketaan kiinteistöveroselvityksen laatimista. Työn kautta saatavilla verotulojen lisäyksellä arvioidaan olevan vuodelle 2026 60.000 euron vaikutus. Tärkeää talousarviovuoden osalta tulee olemaan Hietaniemen puutarhakylän kehittämisen käytännön toimintamallin valitseminen: lähteekö kunta suunnittelemaan ja toteuttamaan puutarhakylää itse vai yhteistyössä mahdollisen ulkoisen toimijan kanssa. Sarvinevan ja Hietaharjunkankaan tuulivoimahankkeita jatketaan, jälkimmäisestä on osayleiskaavaehdotus tulossa nähtäville.

Kunnan strategian uudistaminen on valmistelussa ja uusi strategia hyväksytään vuoden 2026 ensimmäisen puoliskon aikana. Tärkeää on onnistua rakentamaan kuntastrategia, jossa on kunnianhimoa, tavoiteasetantaa ja mitattavuutta, sisältäen valinnan selkeistä kehittämiskohteista, joita tulevien vuosien talousraamien puitteissa viedään eteenpäin.

Teemu Puolijoki

kunnanjohtaja

TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Talousarvio laaditaan yhtä vuotta varten. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kolmea vuotta koskevan taloussuunnitelman, joista ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

KUORTANEEN KUNTA	
KUNNANHALLITUS	**TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Yleishallinto	Kuntatekniikan hallinto
Elinkeinopalvelut	Tilapalvelut
	Yhdyskuntatekniikan palvelut
SIVISTYSLAUTAKUNTA	Vesihuoltolaitos
Sivistyshallinto	
Peruskoulupalvelut	**YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**
Lukiokoulutuspalvelut	Ympäristöpalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut	rakennusvalvonta

Kunnanvaltuusto päättää määrärahat tulosalueille ja hyväksyy toimielimille sitovat toiminnalliset tavoitteet. Menomäärärahat ja tuloarviot esitetään sekä ulkoisten, että sisäisten erien osalta. Lisäksi esitetään suunnitelmapoistojen määrärahat.

Sisäisiä eriä ovat kunnan omien toimialojen keskinäiset laskutukset, kuten teknisen toimen muilta toimialoilta laskuttamat tilojen ylläpito- ja huoltokustannukset. Teknisen toimen tilapalvelujen laskuttamat sisäiset vuokrat sisältävät myös suunnitelmapoistot pääomakuluina, jotta vuokraperusteet olisivat oikeat. Sisäisten erien on oltava yhtä suuret menojen ja tulojen osalta.

Suunnitelmavuodet ja sisäiset erät eivät ole valtuustoa sitovia. Toimielimiä ja henkilöstöä sitovia ne kuitenkin luonteeltaan ovat.

VEROTULOT VUONNA 2026

Kevään 2025 kehysriihen yhteydessä hallitus päätti useista verotoimista talouskasvun tukemiseksi sekä veronkiristyksistä kasvutoimien rahoittamiseksi.

Pieni- ja keskituloisten työn verotusta kevennetään ja työtulovähennyksen lapsikohtaista korotusta kasvatetaan v. 2026. Ylin marginaaliveroaste alennetaan n. 52 prosenttiin ja tästä aiheutuvan verotuottomenetyksen pienentämiseksi ansiotuloverotuksen indeksitarkistus jätetään tekemättä niillä tulotasoilla, joille ylimpien marginaaliverojen alentaminen kohdistuu. Muilla tulotasoilla indeksitarkistus tehdään täysimääräisenä.

Verotuloja kasvattavat mm. työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistaminen, työhuonevähennyksen ja työsuhdepolkupyöräedun verovapauden poistaminen.

Ensi vuoden kokonaisveroennuste talousarviossa 2026 on yhteensä noin 7,2 miljoonaa euroa, jossa tuloverojen osuus on 5,45 miljoonaa euroa, kiinteistöverojen osuus 1,15 miljoonaa euroa ja yhteisöverojen osuus 0,6 miljoonaa euroa.

Kunnallisverokertymän n. 6 %:n kasvua selittää mm. se, että vuoden 2026 veronkevennykset kohdistuvat miltei kokonaan valtiolle, kun taas kiristykset kasvattavat myös kuntien verotuloja. Tämä korottaa kuntien jako-osuutta ja alentaa valtion. Toinen selittävä tekijä on vuodelta 2024 vuonna 2025 maksettavat kohtuullisen suuret veronpalautukset, jotka pienentävät vuoden 2025 kertymää ja näin nostavat kasvuprosenttia vuonna 2026.

Verotuloarvio pohjautuu Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön tuottaman kuntakohtaisen veroennustekehikon 9/2025 tietoihin. Lisäksi talousarviossa on huomioitu kiinteistöveroselvityksen seurauksena arvioitu lisäys kiinteistöverokertymään, joka ei sisälly vielä kuntaliiton arvioon.

Vuosi	2026	2025	2024
Kunnallisvero	5 448	5 112	4 731
Yhteisövero	619	595	564
Kiinteistövero	1 152	1 113	1 080
Yhteensä	7 219	6 820	6 376

Kunnanvaltuuston päättämät veroprosentit vuodelle 2026:

- tuloveroprosentti 8,4%
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30
- vakituiseen asumiseen käytetyn rakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,45
- muuhun asumiseen käytetyn rakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,05
- voimalaitosvero 3,10
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosenttia ei erikseen määrätä
- yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti 0,00

VALTIONOSUUDET VUONNA 2026

Kuortaneen kunnan ensi vuoden valtionosuudet ovat yhteensä noin 6,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuusarvio 2026 (ennakollinen tieto 23.9.2025)

(1000 euroa)	**2026**	**2025**	**2024**
Peruspalvelujen valtionosuus	3 971	4 214	4 337
Veromenetysten korvaus	559	551	776
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus			
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus	1 990	1600	1 480
Valtionosuus yhteensä	6 520	6 365	6 593

LAINAT

Kunnan lainakanta vuoden 2024 tilinpäätöksessä oli 8 935 731 €. 31.10. tilanteessa lainasaldo oli 8 661 751 €. Näin asukaskohtainen velkamäärä on tällä hetkellä 2623 €/asukas.

Talousarvioon kuluvalle vuodelle 2025 oli budjetoitu 1 milj€ lisälainaa, jota ei vielä marraskuun alkuun mennessä ollut nostettu. Arviona onkin, että tätä talousarviolainaa ei täysimääräisesti tarvitse nostaa.

Talousarviovuodelle lainanottoa on budjetoitu 0,7 milj€ ja taloussuunnitelmavuosille 2027 - 2028 yhteensä 0,3 milj€. Samalla aikavälillä kunnan lainojen lyhennyksiin on budjetoitu 1,5 milj€, joten nettona budjetoitu velkamäärä vähenisi 0,5 milj€ talousarvio- ja taloussuunnitelma vuosien 2026 - 2028 aikana.

HENKILÖSTÖ

Kuortaneen kunnan vakinaisten työntekijöiden määrä 31.10.2025 oli 123 henkilöä

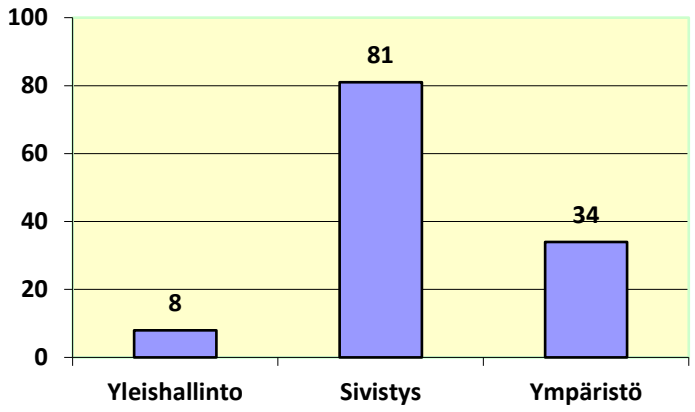

Kaavio: Vakinainen henkilöstö osastoittain

Palvelussuhteiden täyttölupamenettely, virkavapaudet ja palkkausmäärärahojen käyttö

Täyttölupaa tulee hakea aina, jos virka tai tehtävä on uusi, eikä määrärahoja ole varattu budjettiin.

Viran tai työsuhteen tultua avoimeksi on kuitenkin aina ensisijaisesti selvitettävä, voidaanko tehtävien hoito toteuttaa sisäisin siirroin. Etenkin lyhytaikaisissa sijaisuuksissa tulee aina tarkastella, voidaanko tehtävien hoito järjestää sisäisin järjestelyin sijaista palkkaamatta.

Täyttölupaa ei kuitenkaan edellytetä sivistysjohtaja-rehtorin päätöksellä määräaikaisesti (korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan) otettavan henkilökohtaisen kouluavustajan palkkaamiseen, vaikka tehtävä olisi uusi.

Harkinnanvaraisen virkavapauden myöntämisen tulee perustua tapauskohtaiseen harkintaan ja huomiota on kiinnitettävä mm. siihen, miten tehtävien hoito on järjestettävissä tapauksissa, joissa virkavapaus edellyttää sijaisen palkkaamista. Tällöinkin tulee selvittää, voidaanko tehtävien hoito järjestää virkavapauden ajaksi sijaista palkkaamatta. Tämä koskee myös osa-aikaisia virkavapauksia harkittaessa.

Viranhaltijalla / työntekijällä on oikeus muuttaa osittain tai kokonaan ansaitsemansa lomaraha vapaaksi, mikäli tämä päätösvaltaisen viranomaisen (esimiehen) harkinnan mukaan on mahdollista ottaen huomioon työtehtävien hoito ilman sijaisuusjärjestelyitä.

Lisäksi viranhaltijoita / työntekijöitä kannustetaan mahdollisuuksien mukaan vapaehtoisten palkattomien vapaiden pitämiseen kunnanhallituksen erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palkkausmäärärahoissa ei ole huomioitu mahdollisten talkoovapaiden käytön vaikutusta.

Muutokset / lisäykset viroissa ja työsuhteissa

Yleishallinto

Yleishallinnon henkilöstökuissa oli vuonna 2025 varattu 35 % arkistosihteerin palkkakuluista. Ympäristöosaston osastosihteerin tehtävä (johon arkistosihteerin tehtävät kuuluivat) on nyt täyttämättä. Näin ollen yleishallinnon henkilöstökuluihin ei ole varattu arkistosihteerin palkkakulua vuodelle 2026.

Sivistysosasto

Sivistystoimen henkilöstömäärä on vähentynyt nettona kuusi henkilöä, perusopetuksesta kolme ja varhaiskasvatuksesta kolme viranhaltijaa / työntekijää.

Ympäristöosasto

Rakennusvalvontaan on varattu määrärahat yhden määräaikaisen työntekijän palkkaamiseen kiinteistöveroselvityksen toteuttamiseen.

Nuorten työllistäminen

Hallintokunnat työllistävät kesätyöntekijöitä omien käyttösuunnitelmiensa mukaisesti.

KUNTASTRATEGIA

Kuortaneen kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 26.9.2022 § 54 ja päivitettiin valtuustossa 29.1.2024 §

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

- Kunnan vetovoiman vahvistaminen
- Tasapainoinen kuntatalous
- Laadukkaat palvelut eri ikäryhmille
- Yritysten toimintaedellytysten parantaminen
- Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö

ARVOT

- Sujuvuus – vaalimme sujuvaa ja turvallista arkea. Kuortaneella on pikkuusen paree olla.
- Vastuullisuus – pidämme huolta huomisesta. Teemme kestäviä päätöksiä kuntalaisten hyväksi ja kunnan kehittämiseksi.
- Avoimuus – arvostamme suoraa puhetta ja toimintaa. Pidämme, minkä lupaamme. Teemme yhdessä.
- Yrittäjähenkisyys – elinvoima kumpuaa aktiivisuudesta. Kuortane tekee ja toimii.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kunnanhallitus

	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	439	433	406	408	410
Toimintamenot	sitova	-1 944	-2 193	-2 366	-2 377	-2 389
Netto (toimintakate)		-1 505	-1 760	-1 959	-1 969	-1 979
Sumupoistot		-6	-4	-4	-4	-4
Sisäiset erät			-44	-41	-44	-44

YLEISHALLINTO

	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	371	369	370	371	373
Toimintamenot	sitova	-1 605	-1 603	-1 753	-1 762	-1 770
Netto (toimintakate)		-1 234	-1 234	-1 383	-1 390	-1 397
Sumupoistot		-4	-3	-2	-2	-2
Sisäiset erät			-40	-37	-37	-37

Toiminta-ajatus

Hallinto-osaston tehtävänä on avustaa kunnanvaltuustoa, kunnanhallitusta ja keskusvaalilautakuntaa sekä elinkeinovastaavan tulosaluetta näiden asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa ja luoda edellytykset ylimmän johdon tuloksellisille työskentelylle.

Hallinto-osasto vastaa kunnan yleisestä tiedottamisesta ja ohjaa kunnan sisäistä ja ulkoista viestintää sekä markkinointia. Perusviestinnästä vastaa viestintäkoordinaattori. Kriisiviestinnän päävastuu on kunnanjohtajalla.

Hallinto-osasto valmistelee talousarvion ja taloussuunnitelman, hoitaa kirjanpidon sekä laatii tilinpäätöksen. Taloushallinnon tehtävänä on tuottaa hallintokunnille talouden ohjaukseen tarvittavia talouslukuja kirjanpitoaineistosta talousarvion toteutumisen, tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman muodossa. Osasto hoitaa maksuliikennettä ja vastaa kunnan henkilöstöhallinnosta, palkanlaskennasta ja ict-hallinnosta ja -suunnittelusta yhdessä Järvinet Oy:n kanssa.

Osasto vastaa arkistotoimen ohjauksesta, keskusarkiston ja yleishallinnon arkiston hoidosta sekä huolehtii EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisten tietoturvavaatimusten edellyttämistä toimista.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Hyvinvointialueen käyttöön vuokratavien tilojen vuokraneuvotteluja on käyty vuoden 2025 kuluessa. Tavoite on, että uudet vuokrasopimukset tulevat voimaan 1.1.2026. Tilojen yhtiöittämisselvitys jatkuu alkuvuodesta yhtiöittämisvelvoitteen alaisten tilojen varmistuessa. Mahdollisten tyhjilleen jäävien kiinteistöjen jatkokäyttöä selvitetään.

Kuntien vastuulle siirtyneiden Te-palvelujen tuottaminen Kuntayhtymä Kympin toimesta käynnistyi vuoden 2025 alusta lukien. Yhteistyötä kuntayhtymän kanssa jatketaan.

Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintojen kehittämistä jatketaan. Asiakirjahallinnon ohjelma päivitetään uusimpaan 10.6 versioon. Sähköisen arkistoinnin käyttöönoton valmistelua jatketaan.

Kuntalaisten liikuntaharrastamisen tukemisen pääpainopiste kohdennetaan jatkossa lapsiin (alle 16-vuotiaisiin) ja eläkeläisiin.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Monipuolisten asumisvaihtoehtojen kehittäminen	Kuortaneen brändiviestintä Tonttimarkkinointi Rakentajakampanja	-Myydyt tontit -Kampanjan myötä käynnistyneet rakennusprojektit	
Järven, luonnon ja kulttuurimaiseman hyödyntäminen	Luonto- ja kulttuurimahdollisuuksien markkinointi ja viestintä	-Luonnon ja kulttuurin esille tuominen kunnan markkinointimateriaalissa	
Matkailun ja vapaa-ajan asumisen edistäminen	Tapahtumien markkinointi ja viestintä	-Matkailutilastot	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Investointien tarkka harkinta, priorisointi ja pitkäjänteinen suunnittelu	-vuosikatteen riittäminen nettoinvestointeihin	
Kunnan verotulojen kasvattaminen	Asukas- ja tonttimarkkinointi Yritystoiminnan edistäminen Uusiutuvien energiahankkeiden edistäminen	-Verokertymä	

Tuottamattoman omaisuuden taloudellisesti tehokas uusiokäyttö tai realisointi	Mahdollisesti vapautuvan kiinteistökannan jatkokäytön selvittäminen	- Vapautuva kiinteistökanta ja sen mahdollisuudet selvillä talousarviovuoden lopussa	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostaminen	Tarpeiden aktiivinen kartoittaminen ja kannustus koulutuksiin.	Vuosittaiset kehityskeskustelut	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Säännölliset henkilöstöpalaverit (koko kunta kerran vuodessa, osasto- ja/tai työyksiköt useammin).	Toteutuneet palaverit	
Suunnitelmallinen johtaminen	Säännölliset kehityskeskustelut Sisäisen viestintä	Toteutuneet kehityskeskustelut Johtoryhmän tiedotteet	

ELINKEINOPALVELUT

	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	68	64	37	37	37
Toimintamenot	sitova	-312	590	-613	-616	-619
Netto (toimintakate		-244	654	-576	-579	-582
Sumupoistot		-1	-1	-2	-2	-1
Sisäiset erät			-4	-4	-4	-4

Toiminta-ajatus

Elinkeinopalveluiden toiminta-ajatuksena on palvella kunnan yrityselämää monipuolisesti ja joustavasti erilaisten kehittämispalveluiden tuottamisen ja tiedonvälityksen avulla. Lisäksi työllisyyteen ja kotoutumiseen liittyvät palvelut ovat osa elinkeinopalveluita. Toiminnassa hyödynnetään tehokkaasti myös yhteistyöverkostoja.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Elinkeinostrategia luo pohjan elinkeinopalvelujen toiminnan painopistealueiksi ja kehittämiskohteiksi. Strategian painopistealueina ovat: 1. (metalli)teollisuuden kehityksen turvaaminen, 2. Urheiluopiston läsnäolon maksimaalinen hyödyntäminen, 3. Yrittäjien toimintaedellytysten kehittäminen ja yrityskentän uudistumisen edesauttaminen, 4. TE-uudistuksen onnistunut toteuttaminen ja yrityspalvelujen yhdistäminen yhden luukun elinvoimakeskukseksi sekä 5. Tiivis yhteydenpito yrittäjäjärjestöihin ja yrityskenttään.

Elinkeinopalveluja tuotetaan yhteistyössä yhteistyöverkoston kanssa. Kaiken perustana on tiivis yhteydenpito yrittäjäjärjestöihin ja yrityskenttään. Uutiskirje on keskeisin viestintäkanava yrityksille suunnatuista palveluista.

Työ- ja elinkeinopalveluissa kunnan ja Kuntayhtymä Kympin välinen yhteistyö ja yhteisten toimintamallien luonti mm. yrityspalveluissa luo mahdollisuuksia kehittää palveluja monien strategisten tavoitteiden, kuten työvoiman saatavuuden, suhteen.

Kotoutumiseen liittyen jatketaan ja edelleen kehitetään yhteistyötä Kuusiokuntien kanssa.

Hanketoiminnassa panostetaan kunnan alueelle kohdistuviin yritys- ja yleishyödyllisiin hankkeisiin erityisesti Leader-toimintaryhmän kautta. Eri rahoitusmahdollisuuksista viestitään yrityksille ja avustetaan hakemuksien laatimisessa. Kehityshankkeissa toteutetaan kunnan omaa hanketoimintaa sekä tehdään yhteistyötä paikallisesti ja alueellisesti muiden toimijoiden kanssa.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Kunnan oman hanketoiminnan kehittäminen, hakemalla omia kehittämishanketta	-Uutta kehittämishanketta haettu	
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Työvoiman saatavuuden parantaminen	Aktiivinen toiminta ja yhteistyön jatkuminen kuntayhtymä Kympin kanssa sekä kotoutumislain mukaisten kotoutumispalveluiden tuottamisessa Kuusiokuntien kanssa	TE-palvelujen ja kotoutumispalvelujen toiminta sujuvaa	
Monipuolisten yritystilojen kehittäminen	Investointitukien markkinointi ja hakemisessa avustaminen. Yhteistyö Kuortaneen Yritystilojen kanssa. Tonttien markkinointi.	Tukimarkkinointia ja neuvontaa toteutettu. Tontteja markkinoitu.	
Yhteistyön tiivistäminen oppilaitosten kanssa ja TE-uudistuksen sujuva toteutus	Yhteisten koulutusten järjestäminen esim. Seamkin kanssa. Yhteistyö oppilaitosten hankkeiden kanssa. Aktiivinen toiminta ja yhteistyön jatkaminen kuntayhtymä Kympin kanssa.	Yhteisiä tilaisuuksia ym. toimintaa järjestetty yhteistyössä oppilaitosten kanssa.	

Sivistyslautakunta

1000 euroa	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	958	1 015	995	1 000	1 005
Toimintamenot	sitova	-9 178	-9 659	-9 461	-9 508	-9 555
Netto (toimintakate)		-8 220	-8 645	-8 466	-8 508	-8 551
Sumupoistot		-8	-10	-12	-12	-12
Sisäiset erät		-1 554	-1 471	-1 602	-1 610	-1 618

SIVISTYSHALLINTO

1000 euroa	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	1		2	2	2
Toimintamenot	sitova	-304	-302	-126	-127	-127
Netto (toimintakate)		-303	-302	-124	-125	-126
Sumupoistot		-4	-3	-2	-2	-2
Sisäiset erät		-8	-7	-8	-8	-8

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan päätöksin, sivistysjohtaja-rehtorin ja kirjastonjohtaja-vapaa-aikavastaavan viranhaltijapäätöksin sekä hallintosihteerin työsuorituksin johdetaan ja kehitetään tulosalueitten toimintaa yhteistyössä tulosalueiden esimiesten kanssa.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kuortane tarjoaa kuntalaisilleen turvallisen, henkistä kasvua ja oppimista kannustavan sekä fyysistä kuntoa ylläpitävän toimintaympäristön. Kuntalaisten koulutustarpeisiin vastataan huolehtimalla laadukkaasta ja monipuolisesta koulutustarjonnasta varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen. Kuortane tarjoaa asukkailleen tasokkaat kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Huolehditaan siitä, että sivistystoimi pysyy asettamissaan tavoitteissa (talousarvio).	-Sivistyslautakunta pysyy talousarvion tavoitteissa.	

PERUSKOULUPALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	574	609	687	690	694
Toimintamenot	sitova	-3 985	-3 888	-4 317	-4 339	-4 360
Netto (toimintakate		-3 412	-3 280	-3 630	-3 648	-3 666
Sumupoistot		-2		-4	-3	0
Sisäiset erät		-795	-704	-728		

Toiminta-ajatus

Perusopetuksessa oppilaille tarjotaan yksilölliset tarpeet huomioiva kasvatus ja opetus. Pidetään huolta oppilaiden yhteisöllisyydestä ja turvallisuudentunteesta.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas kouluverkko, joka mahdollistaa laadukkaan opetus- ja kasvatustyön sekä terveen kuntatalouden. Hyvien perustietojen ja taitojen oppimisen ohella pidetään tärkeänä liikunnan merkitystä ja monipuolista tarjontaa.

Toimitaan yhteistyössä maakunnan muiden kuntien kanssa uuden opetussuunnitelman toteuttamisessa sekä henkilöstön täydennyskoulutuksessa. Perusopetuksen osaamista vahvistetaan erilaisten hankkeiden avulla.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Huolehditaan siitä, että perusopetuksen oppilaskohtaiset kulut eivät kasva.	-Oppilaskohtaiset kulut eivät kasva	
Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Hyväkuntoisten toimitilojen varmistaminen	Seurataan oppilaiden hyvinvointia ja huolehditaan yhteystyössä teknisen lautakunnan kanssa siitä, että opetustilat pysyvät kunnossa.	-Kouluterveyskysely -Koulun hyvinvointiprofiili -Luokkahenkiseuranta (koettu terveys)	
Liikkumisen mahdollisuuksien kehittäminen	Vahvistetaan oppilaiden mahdollisuuksia omaehtoiseen ja ohjattuun liikkumiseen koulupäivän aikana. (mm. välkkäritoiminta, puitteiden tarjoaminen ja välineiden hankkiminen)	-Kouluterveyskysely -Koulun hyvinvointiprofiili (vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrä)	
Peruskoulun ja lukion kehittäminen	Tuetaan oppilaiden hyvinvointia sekä yhteisöllisyyden tunnetta ja koulukiusaamiseen puututaan välittömästi. Vahvistetaan oppilaiden turvallista liikkumista koulussa, koulun piha-alueella sekä koulupäivä aikaisissa siirtymissä. Koulun turvallisuuden parantaminen	-Kouluterveyskysely -Koulun hyvinvointiprofiili -Poissaolojen määrä -Koulutapaturmien määrä -Huolehditaan riittävästä varautumisesta (suunnitelmien päivittäminen, harjoitusten lukumäärä ja kiinteistön turvallisuudesta huolehtiminen)	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostaminen	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta.	-Koulutusta tarjotaan vähintään OVTES:n edellyttämä määrä	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia säännöllisesti ja reagoidaan siihen tarvittaessa.	-kyselyiden ja kehityskeskusteluiden toteutuminen vuosittain	

LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	56	95	51	51	52
Toimintamenot	sitova	-2164	-2330	-2 257	-2268	-2280
Netto (toimintakate)		-2108	-2235	-2 206	-2 217	-2 228
Sumupoistot						
Sisäiset erät		-293	-300	-360	-362	-364

Toiminta-ajatus

Kuortaneen urheilulukion opetus on laadukasta ja monipuolista. Lukio-opiskelija voi valita ja rakentaa koulun laajasta kurssitarjonnasta itselleen oman ohjelman.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Oppilaalle tarjotaan yksilölliset tarpeet huomioiva opetus ja valmennus, joka mahdollistaa hyvät oppimistulokset sekä oman urheilu-uran päämäärätietoisen kehittämisen.

Toimitaan yhteistyössä maakunnan muiden lukioiden ja urheiluoppilaitosverkoston kanssa Lukiokoulutuksen osaamista vahvistetaan erilaisten hankkeiden avulla.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Monipuolisten asumisvaihtoehtojen kehittäminen	Huolehditaan yhteistyössä Kuortaneen Asunnot Oy:n ja muiden toimijoiden kanssa siitä, että opiskelijoille on riittävästi vaatimukset täyttäviä asuntoa.	-Kaikille opiskelijoille löytyy tarkoituksenmukainen majoitus	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Vahvistetaan lukion vetovoimaisuutta lukion kehittämissuunnitelman avulla.	-Lukion opiskelijamäärä kasvaa kehittämissuunnitelman mukaisesti -1-2 uuden lajiryhmän toteutuminen	
Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Hyväkuntoisten toimitilojen varmistaminen	Seurataan opiskelijoiden hyvinvointia ja huolehditaan yhteystyössä teknisen lautakunnan kanssa siitä, että opetustilat pysyvät kunnossa.	-Kouluterveyskysely -Koulun oma kysely -Koulun hyvinvointiprofiili	
Nuorison huomioiminen ja nuorten aktiviteetteihin panostamien	Huomioidaan opiskelijat kehittämällä asumisen ohjausta yhteistyössä Kuortaneen Asunnot Oy:n kanssa.	-Kouluterveyskysely -Koulun oma kysely -Koulun hyvinvointiprofiili	

Peruskoulun ja lukion kehittäminen	Mikäli koulukiusaamista ilmenee, niin puututaan koulukiusaamiseen välittömästi ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä.	-Kouluterveyskysely -Koulun oma kysely -Koulun hyvinvointiprofiili	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta.	-Koulutusta tarjotaan vähintään OVTES:n edellyttämä määrä	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia säännöllisesti ja reagoidaan siihen tarvittaessa.	-kyselyiden ja kehityskeskusteluiden toteutuminen vuosittain	

VARHAISKASVATUSPALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	197	183	178	178	179
Toimintamenot	sitova	-1 898	-1 985	-1 961	-1 970	-1 980
Netto (toimintakate)		-1 701	-1 802	-1 783	-1 792	-1 801
Sumupoistot						
Sisäiset erät		-220	-198	-202	-203	-204

Toiminta-ajatus

Tarjoamme lapsille laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta koko iän kestävälle oppimiselle. Haluamme Kuortaneella luoda lapsuutta arvostavan ja rauhallisen kasvuympäristön, joka on myönteinen, turvallinen, liikkumiseen ja leikkiin innostava sekä oppimiseen kannustava.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Panostamme leikissä oppimiseen, vuorovaikutustaitoihin, tunnetaitojen ja kaveritaitojen vahvistamiseen sekä liikkumiseen. Teemme tiivistä yhteistyötä perheiden kanssa, jolloin vanhempien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteinen tieto lapsesta voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla lapsen tasapainoisen kehityksen ja kasvun turvaamiseksi. Yhteistyö lähtee lapsen tarpeista ja sen päämääränä on tietoinen sitoutuminen lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen prosessien tukemiseen. Tiiviillä ja moniammatillisella yhteistyöllä turvaamme lapsen hyvän hoidon ja kasvatuksen.

Varhaiskasvatuslain muutoksen takia uusia henkilöitä rekrytoitaessa huomioidaan kelpoisuusvaatimukset, mitkä astuvat voimaan 1.1.2030.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti huolehditaan resurssien tarkoituksenmukaisesta käytöstä.	-Yksiköiden käyttöaste on tarkoituksenmukainen (tyhjien paikkojen määrä)	
Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**

Hyväkuntoisten toimitilojen varmistaminen	Seurataan lasten hyvinvointia ja huolehditaan yhteystyössä teknisen lautakunnan kanssa siitä, että yksiköt pysyvät kunnossa.	-Asiakastyytyväisyys-kyselyn tulokset -Henkilöstökyselyn tulos	
Varhaiskasvatuspalvelut ovat tasapuolisia	Varhaiskasvatuksen tapahtumat ovat tarjolla kaikille kunnan lapsille	-Seurataan osallistumisaktiivisuutta	
Nuorison huomioiminen ja nuorten aktiviteetteihin panostamien	Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden toteuttaminen ja sen arviointi.	-Asiakastyytyväisyys-kyselyn tulos	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta.	-Toteutuneet koulutuspäivät	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia säännöllisesti ja reagoidaan siihen tarvittaessa.	-Kehityskeskusteluiden toteutuminen vuosittain -Henkilöstökyselyn tulos	

VAPAA-AIKAPALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	56	53	78	78	78
Toimintamenot	sitova	-646	-781	-819	-823	-827
Netto (toimintakate		-590	-728	-742	-745	-749
Sumupoistot		-4	-5	-7	-7	-7
Sisäiset erät		-239	-238	-254	-255	-257

Toiminta-ajatus

Taataan kuntalaisille tasokkaat ja monipuoliset kirjasto-, nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut, joilla edistetään ja tuetaan kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Kuntalaisten itsensä kehittämisen ja elinikäisen oppimisen mahdollistavat kansalaisopistopalvelut järjestetään Alavuden kaupungin hallinnoiman Lakeudenportin kansalaisopiston kautta.

Monipuolisilla ja laadukkailla vapaa-aikapalveluilla vahvistetaan kunnan vetovoimaisuutta ja asumisviihtyvyyttä sekä luodaan kunnan hyvää imagoa.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Vapaa-aikapalvelut tekee kiinteästi sisäistä yhteistyötä ja toiminnan kehittämiseksi perustettu asukasraati jatkaa säännöllisiä kokoontumisia.

Kirjastopalvelut tekee aktiivisesti työtä kaikenikäisten lukutaidon ja -innon edistämiseksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kirjaston toimintaa järjestetään ja kehitetään asiakaspalautteiden ja -toiveiden pohjalta. Kirjasto on mukana Eepos-kirjastojen kirjastoyhteistyössä ja Eepos-kirjastojen yhteisissä hankkeissa. Kirjastojen yhteisen kirjastojärjestelmän vaihto on ajankohtainen 2026–2027.

Nuorisopalveluissa panostetaan lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen nuorisovaltuuston ja lapsiparlamentin myötä. Koulunuorisotyö vakiinnutetaan, ja Ylijoen koulun 4–6-luokkalaisille tarjotaan kyyditys alakoulun Nukeen n. kaksi kertaa kuukaudessa koulun lukuvuoden ajan.

Liikuntapalveluissa panostetaan kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen tarjoamalla ohjattuja ja omatoimisia liikkumisen mahdollisuuksia. Liikunta- ja kulttuuripalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä paikkakunnan toimijoiden kanssa, yhdistykset kootaan yhteen vähintään kerran vuodessa.

Kulttuuripalvelut järjestää monipuolisesti tapahtumia ja toimintaa sekä tukee harrasteryhmien ja kyläyhdistysten omaehtoista toimintaa, ja on mukana mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevissa tapahtumissa.

Kuntalaisille tarjotaan kysynnän mukaan mahdollisimman monipuolisia kansalaisopistopalveluita eri puolilla kuntaa.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2025

Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Liikkumisen mahdollisuuksien kehittäminen	Ohjattujen ja omatoimisten liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen	-Ryhmät ja osallistujamäärät	
Vapaa-aikapalvelujen tarjonnan kehittäminen	Vapaa-aikapalveluiden asukasraati kokoontuu säännöllisesti ideoimaan ja kehittämään tarjoamiamme palveluita Järjestetään yhdessä kaksi isompaa koko perheen tapahtumaa vuosittain (syys- ja kevätloma) Kukin toimiala järjestää eri-ikäisille suunnattuja pienempiä tilaisuuksia/tapahtumia tasaisesti ympäri vuoden (asiakkaiden ja asukkaiden toiveita huomioiden) Kulttuuripalveluissa huomioidaan Heikki Klemetin 150-vuotisjuhlavuosi Kirjaston järjestämät tapahtumat ja toiminta	-Asukasraadin kokoukset -Järjestettyjen tapahtumien ja osallistuneiden määrä	
Nuorison huomioiminen ja nuorten aktiviteetteihin panostamien	Koulu/etisävänuorisotyön vakiinnuttaminen Lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien vahvistaminen (Nuva ja Lapsiparlamentti) Lasten ja nuorten palveluiden tasapuolistaminen (esim. kyyditys Ylijoen koulun 4–6-luokkalaisille alakoulun Nukeen kaksi kertaa/kk)	- Suunnitellun toiminnan toteutuminen ja lasten/nuorten tavoitettavuus -Nuvan ja lapsiparlamentin kokoukset, joihin kutsutaan päättäjät mukaan (kevät ja syksy) -Toteutuneet Nuke-käynnit ja osallistujamäärät	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Kannustetaan osallistumaan tarjolla oleviin koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan	-Koulutuksiin osallistuminen	

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia säännöllisesti ja reagoidaan tarvittaessa Pidetään kehityskeskusteluja säännöllisesti	-Henkilöstökyselyjen tulos -Kehityskeskustelujen määrä	
Suunnitelmallinen johtaminen	Pidetään säännöllisesti tiimipalavereja	-Suunnitellun toiminnan toteutuminen	

Tekninen lautakunta

1000 euroa	sitovuus	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatulot	sitova	1 917	2 006	1 871	1 880	1 890
Toimintamenot	sitova	-3 426	-3 334	-3 489	-3 506	-3 524
Netto (toimintakate		-1 510	-1 328	-1 618	-1 597	-1 597
Sumupoistot		-1 164	-1 173	-1 233	-1 250	-1 260
Sisäiset erät		1 600	1 526	1 653	1 661	1 670

KUNTATEKNIIKAN HALLINTO

1000 euroa	sitovuus	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatulot	sitova	12	13	16	16	16
Toimintamenot	sitova	-191	-182	-194	-195	-196
Netto (toimintakate		-179	-169	-179	-180	-174
Sumupoistot		-4	-3	-2	-2	-2
Sisäiset erät		-28	-36	-59	-60	-60

Toiminta-ajatus

Teknisen lautakunnan päätöksin, viranhaltijapäätöksin ja esimiestoiminnan kautta kehitetään ja johdetaan teknisen toimen tulosalueitten toimintaa. Toiminnan pyörittäminen edellyttää riittävää määrää ammattitaitoista ja motivoitunutta henkilöstöä.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kiinteistömassan kunnossapito ja ympäristön (puistot ja yleiset alueet) tilan parantaminen.
Kehittämiskohteena edelleen rakennuskiinteistöjen tehokas käyttö ja irtaantuminen vähemmän tarpeellisista rakennuksista.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Monipuolisten asumisvaihtoehtojen kehittäminen	Osallistutaan tytäryhtiöiden ja eri hallintokuntien kanssa avoimeen ideointiin ja yhteistyöhön monipuolisten asumisvaihtoehtojen kehittämiseksi	-Vuokrattavat ja myytävät asunnot sekä myydyt tontit -Haetut vapaa-ajanasumisen rakennusluvat	

Kuntakeskustan viihtyisyyden parantaminen	Esitetään talousarviokirjaan investointeja kuntakeskustan viihtyvyyttä parantavia hankkeita	-Toteutetaan hallintokorttelin yleissuunnitelmasta yksi kohde valmiiksi	
Järven, luonnon ja kulttuurimaiseman hyödyntäminen	Esitetään talousarviokirjaan investointeja, jotka hyödyntävät ja tukevat Kuortanejärven ainutlaatuisuuden	-Haetut vapaa-ajanasumisen rakennusluvat - vähintään yksi vesistöhanke liikkeelle	
Matkailun ja vapaa-ajan asumisen edistäminen	Esitetään talousarviokirjaan tähän liittyviä investointihankkeita	-puutarhakylän kaavoitus aloitettu tai hankekehitysohjelma hyväksytty -Haetut vapaa-ajanasumisen rakennusluvat	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Investointien harkittu kohdentaminen	Esitetään toteutettavaksi vain välttämättömiä strategiaa tukevia investointeja ja sellaisia, joilla estetään kiinteistöjen korjausvelan kasvaminen hallitsemattomaksi	-Kunnan ja kuntakonsernin lainakanta (per asukas) -Vuosikatteen suhde poistoihin	
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Esitetään investointeihin toteutettavaksi vain välttämättömiä strategiaa tukevia investointeja ja sellaisia, joilla estetään kiinteistöjen korjausvelan kasvamisen hallitsemattomaksi	-Kunnan ja kuntakonsernin lainakanta (per asukas) -Vuosikatteen suhde poistoihin	
Tuottamattoman omaisuuden taloudellisesti tehokas uusiokäyttö tai realisointi	Myydään tyhjät tai tarpeettomat kiinteistöt pois tai muutetaan niiden käyttötarkoitusta niin, että saadaan ulkoisia vuokratuloja	-ei omistuksessa toiminnan ulkopuolisia kiinteistöä - sähköisten huutokauppapaikkojen tehokas käyttö hylätyn kaluston myymiseksi	
Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Hyväkuntoisten toimitilojen varmistaminen	Laitosmiestoiminta tehokasta ja suunnitellut huoltotoimenpiteet tehdään ajallaan.	- palvelupyyntöjen seuranta ja vasteajat	
Liikkumisen mahdollisuuksien kehittäminen	Kevyenliikenteenväylien ja puistopolkujen rakentaminen investointiohjelman mukaisesti	- rantareitistön merkitseminen ja markkinointi -Hyte-kerroin	
Nuorison huomioiminen ja nuorten aktiviteetteihin panostamien	Hallintokorttelin investointikohteiden toteuttaminen talousarviokirjan mukaisesti.	-kirjaston, kunnantalon ja Alvarin välisen kevyenliikenteen sujuvoittaminen	
Peruskoulun ja lukion kehittäminen	Pidetään koulukiinteistöt hyvässä kunnossa. Huomioidaan investointiohjelmissa.	-Kouluterveyskysely - palvelupyyntöjen vasteajat	
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen			

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Toteutuma
Monipuolisten yritystilojen kehittäminen	Kuntatekniikan hallinnon ja yritystilojen vastuuhenkilöiden yhteistyön ylläpito	-yhteispalaverien pitäminen	
Tieverkoston ylläpito ja kehitystyö yritysten tukemiseksi	Esitetään talousarviokirjaan tähän liittyviä investointihankkeita kuten uusia katuja kaavoitetulle teollisuusalueille.	- teollisuusalueiden katuverkoston kunnossapito laadukasta	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta ja kannustetaan osallistumaan niihin.	-Omaehtoisen osaamisen kehittäminen (koulutuspäivät) -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia ja järjestetään yhteisiä tilaisuuksia.	-Henkilöstökyselyjen tulos -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus -Kehityskeskustelujen määrä	
Suunnitelmallinen johtaminen	Pidetään kehityskeskusteluita säännöllisesti. Pidetään osastopalavereita.	-Henkilöstökyselyjen tulos -Kehityskeskustelujen määrä	

TILAPALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatulot	sitova	1 068	1 046	937	942	947
Toimintamenot	sitova	-1 967	-1 930	-2 008	-2 018	-2 028
Netto (toimintakate		-899	-884	-1 071	-1 076	-1 082
Sumupoistot		-599	-603	-630	-635	-637
Sisäiset erät		1 536	1 472	1 640	1 648	1 657

Toiminta-ajatus

Kunnan omistamat kiinteistöt pidetään kunnossa huomioiden terveellisyyden ja energiatalouden näkökohdat.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Kiinteistöjen perusparannus- ja kunnossapitotoimenpiteet, siivoustoimen ja laitosmiestoiminnan kehittäminen kustannustehokkaaksi. Irtaantuminen tarpeettomista kiinteistöistä.

Tilojen käyttömaksujen periaatteet on valmiina, otetaan ne tarkemmin käyttöön.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**

Monipuolisten asumisvaihtoehtojen kehittäminen	Tehdään yhteistyötä tytäryhtiöiden kanssa tarjoamalla heille kiinteistöhuolto- ja asiantuntijapalveluja	-yhteistyöpalaverit - palvelupyyntöjen vasteajat	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Investointien harkittu kohdentaminen	Pidetään kiinteistöt hyvässä kunnossa ja investoidaan niihin tarpeen mukaisesti	-yläkoulun ja keskuskeittiön investointikohteet valmiiksi	
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Pidetään kiinteistöt hyvässä kunnossa ja investoidaan niihin tarpeen mukaisesti. Näin vältytään myöhemmin tulevilta suurilta korjaustarpeilta.	-yläkoulun, keskuskeittiön ja terveysaseman investointikohteet valmiiksi	
Tuottamattoman omaisuuden taloudellisesti tehokas uusiokäyttö tai realisointi	Myydään tyhjät tai tarpeettomat kiinteistöt pois tai muutetaan niiden käyttötarkoitusta.	-ei omistuksessa kiinteistöä, jossa ei siihen nähden tarpeellista toimintaa - sähköisten huutokauppapaikkojen tehokas käyttö hylätyn kaluston myymiseksi	
Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Hyväkuntoisten toimitilojen varmistaminen	Laitosmiestoiminta tehokasta ja suunnitellut huoltotoimenpiteet tehdään ajallaan.	-Kouluterveyskysely - palvelupyyntöjen vasteajat	
Peruskoulun ja lukion kehittäminen	Pidetään koulukiinteistöt hyvässä kunnossa.	- Yläkoulun investointikohteet valmiiksi, lukion uusien tilojen käyttöönoton säädöt valmiiksi	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta ja kannustetaan osallistumaan niihin.	-Omaehtoisen osaamisen kehittäminen (koulutuspäivät) -Henkilöstökyselyjen tulos -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus -Kehityskeskustelujen määrä	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia ja järjestetään yhteisiä tilaisuuksia.	-Omaehtoisen osaamisen kehittäminen (koulutuspäivät) -Henkilöstökyselyjen tulos -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus -Kehityskeskustelujen määrä	
Suunnitelmallinen johtaminen	Pidetään kehityskeskusteluita säännöllisesti. Pidetään osastopalavereita.	-Kehityskeskustelujen määrä	

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatulot	sitova	60	101	52	53	53
Toimintamenot	sitova	-696	-654	-680	-683	-686
Netto (toimintakate		-636	-553	-627	-630	-633
Sumupoistot		-440	-443	-471	-473	-476
Sisäiset erät		78	80	61	61	62

Toiminta-ajatus

Tasokkaat yhdyskuntatekniset palvelut. Liikenne- ja yleisten alueiden sekä yksityisteiden kunnossapidosta huolehtiminen.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Katualueiden ja yksityisteiden kunnossapito kustannustehokkaasti.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kuntakeskustan viihtyisyyden parantaminen	Liikenne- ja yleisten alueiden hyvä kunnossapito.	-palvelupyyntöjen vasteajat - ei liikennevahinkoilmoituksia	
Järven, luonnon ja kulttuurimaiseman hyödyntäminen	Puistojen hyvä hoito tukee ja vahvistaa kaunista kulttuurimaisemaa	- rantareitistön käyttöönotto - puutarhakylän rakentamisen valmistelutyöt jatkuvat	
Matkailun ja vapaa-ajan asumisen edistäminen	Toteutetaan laadukkaasti investointiohjelman mukaiset liikennealueiden ja yksityisteiden parantamiskohteet.	- rantareitistön käyttöönotto - puutarhakylän rakentamisen valmistelutyöt jatkuvat	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Investointien harkittu kohdentaminen	Toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti investointiohjelman mukaiset liikennealueiden ja yksityisteiden parantamiskohteet.	- varatut investointimäärärahat	
Kunnan velkatason pitäminen kohtuullisena	Toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti investointiohjelman mukaiset liikennealueiden ja yksityisteiden parantamiskohteet.	- varatut talousarvion mukaiset määrärahat	
Laadukkaat palvelut eri ikäisille			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**

Liikkumisen mahdollisuuksien kehittäminen	Kevyenliikenteenväylien ja puistopolkujen hyvä kunnossapito.	- uusi kv- väylä ja asfaltti Kunnantalon ja kirjaston editse Alvariin	
Nuorison huomioiminen ja nuorten aktiviteetteihin panostamien	Hallintokorttelin investointikohteiden toteuttaminen talousarviokirjan mukaisesti.	- kirjaston, kunnantalon ja Alvarin välisen kevyenliikenteen sujuvoittaminen	
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Tieverkoston ylläpito ja kehitystyö yritysten tukemiseksi	Hoidetaan hyvin olemassa oleva katuverkosto ja rakennetaan laadukkaasti uutta talousarviokirjan mukaisesti.	- palvelupyynnöt	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta ja kannustetaan osallistumaan niihin.	-Omaehtoisen osaamisen kehittäminen (koulutuspäivät) -Henkilöstökyselyjen tulos -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia ja järjestetään yhteisiä tilaisuuksia.	-Hakijamäärät avoimiin työpaikkoihin -Omaehtoisen osaamisen kehittäminen (koulutuspäivät) -Henkilöstökyselyjen tulos -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus	
Suunnitelmallinen johtaminen	Pidetään kehityskeskusteluita säännöllisesti. Pidetään osastopalavereita.	-Kehityskeskustelujen määrä	

VESIHUOLTOLAITOS

1000 euroa	sitovuus	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatulot	sitova	776	846	866	870	875
Toimintamenot	sitova	-573	-568	-607	-610	-613
Netto (toimintakate		203	278	259	261	262
Sumupoistot		-121	-124	-131	-131	-132
Sisäiset erät		14	11	11	11	11

Vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi laskennalliseksi yksikökseen ja siitä laaditaan erillinen laskennallinen tuloslaskelma ja tase.

Toiminta-ajatus

Tasokkaat yhdyskuntatekniset palvelut. Vesi- ja viemärilaitoksen häiriöttömästä toiminnasta huolehtiminen.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Vesihuoltoverkoston ja viemäriverkoston perusparantaminen. Vesihuoltolaitos hankkii vuoden 2026 kuluessa

uuden pakettiauton leasingrahoituksella.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Matkailun ja vapaa-ajan asumisen edistäminen	Vahva vesihuoltolalaitos, mahdollistetaan vesiliittymiä vapaa-ajan asuntojen rakentajille	-uudet vesiliittymäsopimukset	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Investointien harkittu kohdentaminen	Toteutetaan ennakkoon laadittua vesihuollon investointiohjelmaa	-investointiohjelman mukaisesti	
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Tieverkoston ylläpito ja kehitystyö yritysten tukemiseksi	Tieverkon ylläpidon yhteydessä varmistetaan toimiva vesijohtoverkosto yrityskiinteistöjen tarpeisiin.	-investointiohjelman mukaisesti	
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Henkilöstön osaamiseen panostamien	Henkilöstölle tarjotaan riittävästi koulutusta.	-Omaehtoisen osaamisen kehittäminen (koulutuspäivät) -Henkilöstökyselyjen tulos	
Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Seurataan henkilöstön hyvinvointia ja järjestetään yhteisiä tilaisuuksia.	-Omaehtoisen osaamisen kehittäminen -Henkilöstökyselyjen tulos -Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus	
Suunnitelmallinen johtaminen	Pidetään kehityskeskusteluita säännöllisesti. Pidetään osastopalavereita.	-Kehityskeskustelujen määrä	

Ympäristölautakunta

YMPÄRISTÖPALVELUT

1000 euroa	sitovuus	TP2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	sitova	34	126	99	99	100
Toimintamenot	sitova	-243	-439	-414	-416	-418
Netto (toimintakate		-209	-313	-315	-317	-318
Sumupoistot		-27	-22	-2	-2	-2
Sisäiset erät		-9	-11	-10		

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta suorittaa mm. rakentamiseen, kaavoitukseen, maa-ainesten ottoon, korjausrakentamiseen, maanmittaustoimituksiin, investointitukiin ja jätevesien käsittelyyn liittyvää neuvonta-, lausunto- ja ohjaustyötä sekä huolehtii lupamenettelyn ja työmaa-aikaisen valvonnan avulla, että voimassa olevia lakeja ja määräyksiä noudatetaan. Rakennusvalvonta hoitaa vapaiden tonttien markkinoinnin ja päivityksen ja ylläpitää rakennusrekisteriä.

Ympäristönsuojelu huolehtii sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä, ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista; osallistuu kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen, antaa lausuntoja sekä tekee esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista kunnan muille viranomaisille; huolehtii ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa, edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasioissa sekä suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät. Vesistöjen hajakuormituksen vähentämiseen on kiinnitetty erityisesti huomiota.

Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Toteutetaan resurssien puitteissa Kuortaneenjärvi-hankkeissa linjattuja toimenpiteitä. Edesautetaan sisäistä kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä. Jatketaan Kuortaneenjärven säännöstelyn kehittämishanketta yhteistyössä Elinvoimakeskuksen kanssa.

Toimintaa tehostetaan siten, että lisääntyneistä tehtävistä huolimatta pystytään ylläpitämään hyvää tasoa palveluiden laadussa.

Puutarhakylän kaava saadaan luonnosvaiheeseen.

Kaavoituksen vanhoja arkistoimatta jääneitä papereita arkistoidaan aktiivisesti edelleen. Yksityisteiden papereita siirretään sähköiseen muotoon ja tiekunta tiedot löytyvät digiroadista ja ajantasaiset tiedot Maanmittauslaitokselta. Lupapiste arkistointi muutetaan automaattiseksi toiminnoksi lupien valmistuttua sähköiseen arkistoon. Osoite inventointi jatkuu osana kiinteistöveroselvitystä, maa-aineslupia tutkitaan ja tarkastellaan ja suunnitellaan seuranta järjestelmä.

Rakennuslaki tulee voimaan, joka aiheuttaa uusia vaatimuksia ohjelmien muutoksille ja erilaisia muutostöitä mm. lomakkeille laitteistoille ja toiminta tavoille, rakennusvalvonnat taksat tulee uudistaa.

Rakennetun ympäristön tiedonhallinnassa on käynnissä muutos, jossa alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot tuodaan entistä helpommin saataville ja yhtenäiseen muotoon. Järjestelmän kehittämisestä ja ylläpidosta vastaa Suomen ympäristökeskus. Uusi toimintamalli syntyy yhteisesti sovituista tiedonrakenteista, lainsäädännöstä ja siitä, että tiedot ovat saatavilla yhdestä paikasta.

Rakennusvalvonta kaavoituksen osalta osallistuu rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) hankkeeseen.

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2025

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Matkailun ja vapaa-ajan asumisen edistäminen	Puutarhakylä asemakaava	Kaavan sopimuksen tekeminen ja edistyminen	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kunnan verotulojen kasvattaminen	Kiinteistöveroselvitys Energia vaihtoehtojen eteenpäin vienti	Verokertymä, kaavan edistyminen	
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**

Monipuolisten yritystilojen kehittäminen	Kunnan ympäristönsuojelun valvontaan kuuluvien laitosten ja toimintojen lakisääteisen valvonnan sekä luvituksen toteuttaminen joustavasti	Toteutuneet luvat, tavoite aikataulussa	

TULOSLASKELMAOSA

TULO- JA MENOLAJIERITTELY

Toimintatulot (1000 €)	**TP 2024**	**TA 2025**	**TA 2026**
Myyntitulot	1 819	1 973	1 917
Maksutulot	154	116	109
Tuet ja avustukset	211	308	260
Muut tulot	1 225	1 182	1 085
Yhteensä	**3 410**	**3 579**	**3 371**
Toimintamenot (1000 €)	**TP2024**	**TA 2025**	**TA 2026**
Henkilöstömenot	8 602	8 839	8 737
Palvelujen ostot	3 923	4 289	4 457
Aineet, tarvikkeet	1 398	1 404	1 421
Avustukset	303	371	430
Muut menot	614	722	703
Yhteensä	**14 839**	**15 625**	**15 748**
	TP 2024	**TA 2025**	**TA 2026**
Nettomenot	11 429	12 046	12 377

TULOSLASKELMA

(ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Ts 2027	Ts 2028
	euro	euro	euro		
Toimintatuotot					
*Myyntituotot	1 819 496	1 972 600	1 917 200	1 926 786	1 936 420
*Maksutuotot	154 460	116 300	109 200	109 746	110 295
*Tuet ja avustukset	211 069	308 300	259 600	260 898	262 202
*Muut toimintatuotot	1 224 885	1 182 000	1 085 000	1 090 425	1 080 000
	3 409 910	**3 579 200**	**3 371 000**	**3 387 855**	**3 388 917**
Toimintakulut					
*Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-6 970 136	-7 158 700	-7 110 100	-7 181 201	-7 217 107
Henkilösivukulut	-1 631 547	-1 679 800	-1 626 800	-1 643 068	-1 651 283
*Palvelujen ostot	-3 922 524	-4 288 900	-4 456 900	-4 479 185	-4 501 580
*Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 397 864	-1 404 200	-1 421 300	-1 428 407	-1 435 549
*Avustukset	-303 626	-371 400	-430 400	-432 552	-434 715
*Muut toimintakulut	-613 539	-722 400	-702 500	-706 013	-709 543
	-14 839 236	**-15 625 400**	**-15 748 000**	**-15 870 425**	**-15 949 777**
Toimintakate	**-11 429 326**	**-12 046 200**	**-12 377 000**	**-12 482 570**	**-12 560 859**
Verotulot	**6 885 123**	6 820 000	7 219 000	7 366 000	7 580 000
Valtionosuudet	**6 946 072**	6 365 000	6 520 000	6 400 000	6 400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	**-123 563**	**-77 800**	-62 000	-66 000	-66 000
*Korkotuotot	52 692	35 000	40 000	35 000	35 000
*Muut rahoitustuotot	45 253	39 700	40 500	40 000	40 000
*Korkokulut	-224 514	-150 000	-140 000	-140 000	-140 000
*Muut rahoituskulut	3 006	-2 500	-2 500	-1 000	-1 000
				0	0
Vuosikate	**2 278 306**	**1 061 000**	**1 300 000**	**1 151 431**	**1 287 141**
arvonalentumiset					
poistot	-1 204 365	**-1 208 600**	**-1 251 000**	-1 200 000	-1 250 000
*Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
*Satunnaiset tuotot					
*Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	**1 073 941**	**-147 600**	49 000	-48 570	37 141

INVESTOINTIOSA, Investoinnit 2026-2028

Kunnanhallitus	**2026**	**2027**	**2028**
Katuvalaistus Mäyry-Seinäjoen Mäyry-Ruismäki (-26), kytkeytyy aluekehittämisen kokonaisuuteen	110 000	215 000	80 000
SVOP sijoitus osakkuusyhtiöön (-26,-27,-28)	38 000	38 000	38 000
Asunto-osakkeiden rahoitusvastikkeet	10 000	10 000	10 000
SVOP / Uimavalmennuskeskus	95 000	200 000	200 000
SVOP / Kuortaneen asunnot Oy	185 000		
Uusi rinnakkaistie / Vierteentie (-27, -28)		200 000	150 000
- Elyn avustus tai muu mahdollinen avustus		-50 000	-50 000
Kaatiala laavu (-27)		10 000	
Kaatialan-Märijärvi reitistön infra (sillat, sorastus yms)		10 000	20 000
-leader avustus		-6 500	-13 000
Varavoimalaite, iso (-26)	100 000		
Keskustaajaman kehittäminen, osittainen toteuttaminen (-26, -28)	10 000		10 000
Puutarhakylä, Infran valmistelevaa rakentamista (-26, -27,-28)	10 000	10 000	10 000
Hallintokortteli, kunnant. liikenneym. asfaltti (-26), Kirjaston liikenneturv. (-26), Kirjaston asf.(-26)	100 000	100 000	100 000
- leader avustus		-65 000	-65 000
- ulkopuolinen rahoitus		-35 000	-35 000
Katsomo			100 000
-leader avustus 65%			-65 000
-ulkopuolinen rahoitus 35% (talkootyö)			-35 000
Päiväkodin (Linturinne) ennallistaminen asuntokäyttöön (-26)	20 000		
Ikätorin siirtyminen muihin tiloihin, tilat ennallistetaan asuinnoiksi (-26)	20 000		
Uudet kotisivut	15 000		
Kevyeenliikenteen väylä, lukio -Aholantie valot ja Kortesmäki-Sampola asfaltti ja valot	35 000		
Aluekehittämisen kokonaisuus: kaavoitus (-26), tonttimaanhankinta (-27)	40 000	30 000	
Aluekehittämisen kokonaisuus: markkinointi, kyltitykset ja valotaulut (-27)		20 000	
Kesäpesän ja matkaparkin (Satolaakso) kehittäminen (-26,-27)	20 000	20 000	
Sivistyslautakunta			
Yläkoulu, Ilmanvaihdon peruskorjausta (-26)	15 000		
Yläkoulu, Hätälukituksen asentaminen ulko-oviin (-26)	10 000		
Yläkoulu, Laserleikkuri (-27)		10 000	
Ylijoen koulu, Liikuntasalin lattia uusiminen (-27), tutkitaan rakenne ensiksi, käyttötalous 2026		25 000	
Tekninen lautakunta / tilapalvelut			
Keskuskeittiö, Uusi huuva ja jäähdytyksen kehittäminen (-26)	20 000		
Keskuskeittiö, Lastauslaiturin kattaminen + kunnostusta (-26)	15 000		
Paloasema, Kiinteistön PTS korjaukset (-27)		13 000	
Männistö, Kiinteistön PTS korjaukset (-27)		12 000	
Kotiranta, Kiinteistön PTS korjaukset (-27)		8 000	
Toimintakeskus, Kiinteistön PTS korjaukset (-27)		8 000	
Terveysasema, Kiinteistön PTS korjaukset (-26)	10 000		
Terveysaseman piha-alueen kunnostus	20 000		
siirto	**898 000**	**782 500**	**455 000**

Yhdyskuntatekniikan palvelut	2026	2027	2028
siirto	**898000**	**782500**	**455000**
Leikkip. kehittäminen, uusia leikkivälineitä, opasteet ja turvahiekat (-28)			10 000
Keskustien uusi asfaltti (-27, -28)		100 000	100 000
Katsomon ja hyppyal. välinen alue nurmikkosa hiekkatekonurmeen (-26)	10 000		
Asemakaavatiet ja piha-alueet, peruskorj., kohteet päättää tek. toimi aikanaan (-26,-27,-28)	10 000	10 000	10 000
Olemassaol. katuvaloverkon parant. ja vähäistä uudisrak. (-26, -27,-28), Kuort.järvi	35 000	35 000	35 000
Kajanterintie rakentaminen (-28) Haaviston alueella			90 000
Kortesmäentien parantaminen ja asfaltointi (-28)			100 000
Elsiläntien katuvalaistus (-26)	10 000		
Harjuntien alku ja keskiosan kuivatus ja asfaltointi (-26), loppuosan asfaltointi (-28)	25 000		25 000
Kunnan hoid. olevien yksityist. p.korj.kohteet (-26, -27, -28), kuntaosuus / tason ylläpito	90 000	90 000	90 000
Kirkkotien kevyenliikenteen väylä (-27)	80 000	120 000	
Vesi- ja viemärilaitos			
Van. Vesij. uusintaa (-26, -27,28), Vesis. alitukset (-26, -27, -28)	80 000	80 000	80 000
Jätevesilinjan uudistamisia (-26, -27, -28)	50 000	50 000	50 000
Vesilaitos, Pumppujen ja ohjausjärjestelmien uusintaa(-26, -27, -28)	10 000	10 000	10 000
Viemärilaitos, Pumppujen ja ohjausjärjestelmien uusintaa(-26, -27, -28)	10 000	10 000	10 000
Uusi tai vähän käytetty tielana (-26)	35 000		
Hiekkavaraston laajennus (-27)		20 000	
Keräävä harjalaite (-26)	9 000		
Uusi traktori (-26) Leasing			
Perälevy (-27)		10 000	
Suodattimella varustetut huhotinputket Leppälänkylän paineenkorotusasemalle	10 000		
Investoinnit yhteensä (netto)	**1 362 000**	**1 317 500**	**1 065 000**

RAHOITUSOSA

	TP 2024	Ta 2025	Ta 2026	Ts 2027	Ts 2028
	eur	eur	eur		
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	2 278 306	1 061 000	1 300 000	1 151 431	1 287 141
Satunnaiset erät		0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät				0	
Investoinnit				0	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 569 192	-1 904 000	-1 362 000	-1 317 500	-1 065 000
Rahoitusosuudet inv.menoihin	17 747	35 000	0	100 000	100 000
Käyttöomaisuuden myyntitulot	301	0	0	0	
Varsinainen toiminta ja investoinnit, nto	**-272 838**	**-808 000**	**-62 000**	**-66 069**	**322 141**
				0	
Rahoitustoiminta				0	
Antolainauksen muutokset				0	
Antolainasaamisten lisäykset	-730 456	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	48 726	132 000	86 000	28 000	28 000
Lainakannan muutokset		0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-368 047	-368 000	-826 000	-373 000	-373 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	1 000 000	800 000	400 000	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-134 429			0	
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-457 044**	**-44 000**	**-2 000**	**-11 069**	**-22 859**

KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT 2026

KIINTEISTÖ OY KUORTANEEN ASUNNOT

Kiinteistö Oy Kuortaneen Asunnot on kunnan 100 % omistama tytäryhtiö, joka tuottaa asumispalveluita pääasiallisesti Kuortaneen Lukiossa ja yläkoulun urheiluluokalla opiskeleville nuorille sekä vuokra-asumispalveluja kunnan asukkaille. Vuokrakohteita ovat rivitaloasuntoja, 1 h +kk – 4 h+ k + s (35 m2-84 m2) sekä kerrostaloasuntoja, 1 h + kk – 3 h + kk (35 m2 – 72 m2) sekä soluasuntona luhtitaloasuntoja. Rivitalot on rakennettu vuosina 1960 – 2001, kerrostalo 1974 – 1976 sekä luhtitaloasunnot 1988 – 2019. Asuntoja on yhteensä 202, joista opiskelijoiden käytössä on 64 huoneistoa. Opiskelijoille majoituspaikkoja on yhteensä 2024 vuoden lopussa 250 opiskelijalle.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuotot	1 299 003	1 441 929	1 423 002
Kulut	-848 927	-1 225 412	-1 213 654
Toimintakate	450 076	216 517	209 348
Poistot	-182 378	-216 517	-209 348

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Asuntojen viihtyvyyden parantaminen	Huoneistojen kunnostaminen / korjaus nykytasolle kunnan pääomituksen turvin.	Kunnostettujen huoneistojen määrä	

KIINTEISTÖ OY KUORTANEEN YRITYSTILAT

Kiinteistö Oy Kuortaneen Yritystilat on kunnan 100 % omistama tytäryhtiö, joka hallinnoi yrityskiinteistöjä ja kiinteistöosakkeita. Yhtiö on perustettu vuoden 2020 alussa ja omistaa kiinteistöjä tai osakkeita kahdeksasta kohteesta tarjoten tilat yli 20 eri toimialoilla toimivalle yritykselle tai yhdistykselle.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tuotot	403 201	396 400	400 300
Kulut	-184 482	-241 564	-245 664
Toimintakate	218 719	154 836	154 636
Poistot	-183 274	-154 836	-154 370

Strategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2026

Vetovoiman vahvistaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Kuntakeskuksen viihtyisyyden parantaminen	Leader-rahoitteinen yleishyödyllisen investointihankkeen toteutuminen Kauppakeskus Kuurnan alueella	Hanke toteutettu	
Tasapainoinen kuntatalous			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Investointien harkittu kohdentaminen	Kiinteistöjen ostomahdollisuuksien selvittäminen ja kiinteistömarkkinan aktiivinen seuraaminen	Markkinoita seurattu aktiivisesti ja liiketaloudellisesti järkevät ostomahdollisuudet toteutettu	
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen			
Tavoite	**Toimenpiteet**	**Mittari**	**Toteutuma**
Monipuolisten yritystilojen kehittäminen	Strategiapäivitys	Strategia päivitetty	